

Progresjonsplan

Fjellhamarveien barnehage 2024

Lørenskog
kommune

Innhold

Innledning	3
Kommunikasjon, språk og tekst	4
Kropp, bevegelse, mat og helse	6
Kunst, kultur og kreativitet.....	8
Natur, miljø og teknologi	9
Antall, rom og form.....	10
Etikk, religion og filosofi.....	11
Nærmiljø og samfunn.....	12

Innledning

Progresjonsplanen er delt inn etter trinn og ikke alder. Når man tenker progresjonsplan, er det viktig å være bevisst at hvert barn kan være på ulike trinn innenfor ulike fagområder. Inndeling i trinn letter barnehagens arbeid med å tilrettelegge for hvert enkelte barn. For å fremme inkludering/likestilling for alle skal planen passe like godt for barn med nedsatt funksjonsevne til barn med stort læringspotensial.

Progresjonsplanen skal sees i sammenheng med Trygg i barnehagen. CLASS domeneene skal gjelde i alle fagområder.

Trinnene bygger på hverandre, og det som innføres på et nivå videreføres i arbeidet på neste nivå.

Det aller viktigste er å fokusere på barnas grunnleggende behov for trygghet og gode relasjoner med de voksne og barna imellom. Det handler om kvalitet i relasjonen og samhandling mellom barn og voksne, som har direkte betydning for barnas trivsel og læring.

Denne planen ivaretar barnehagens pedagogiske innhold, med fokus på tilpasset læring og stimulering til det enkelte barn.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Prosessmål trinn 1

- Barna møter et variert språkmiljø og får erfaring med å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Barna møter tilstedeværende voksne som setter ord på omgivelsene.
- Vi bruker språket aktivt i hverdagssituasjoner.
- Ansatte utvider samtalene med barna, lytter til barna og lar barna snakke. Ansatte hjelper barna til å finne ordene de trenger.

Aktiviteter

- Dramatisering, kroppsbevegelser og bruk av bilder og konkrete (Snakkepakken)
- Setter ord på barnas følelser
- Benevner øyne, munn, nese og andre kroppsdelar
- Synliggjør og benytter barnas hjemmespråk
- Bruke hverdagssituasjoner til samtale; i garderoben, bleieskift og måltider
- Benytte digitale verktøy knyttet til språk
- Alternativ Supplerende Kommunikasjon (ASK) som en inkludert del av hverdagen
- Tøyse og tulle med språket

Prosessmål trinn 2

- Barna møter et variert språkmiljø og får erfaring med å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Barna møter tilstedeværende voksne som setter ord på omgivelsene.
- Vi bruker språket aktivt i hverdagssituasjoner.
- Ansatte utvider samtalene med barna, lytter til barna og lar barna snakke. Ansatte hjelper barna til å finne de ordene de trenger.
- Barna har gode samtalepartnere i de voksne
- Barna videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd

Aktiviteter

- Smågrupper legger til rette for samtaler barna imellom og voksne/barn
- Lese bøker med tekst og bilder, samtaler om hva vi leser og ser
- Synger sanger med flere vers
- Barna øver seg i å lytte til andre og ta imot beskjeder
- Oppmuntrer til lek med språket gjennom rim, regler, vitser og fortellinger
- Vi støtter barnet i å uttrykke sine grenser verbalt og mer nyansert

Prosessmål trinn 3

- Barna møter et variert språkmiljø og får erfaring med å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Barna møter tilstedeværende voksne som setter ord på omgivelsene.
- Vi bruker språket aktivt i hverdagssituasjoner.
- Ansatte utvider samtalene med barna, lytter til barna og lar barna snakke. Ansatte hjelper barna til å finne ordene de trenger.
- Barna videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Barna har gode samtalepartnere i de voksne, og det legges til rette for strukturerte barnesamtaler om innhold i hverdagen.
- Barna er med på digitale prosesser.

Aktiviteter

- Voksne etterspør barnas perspektiv/opplevelse/tanker
- Barnesamtale med det enkelte barn
- Barna øver seg i å motta felles beskjeder
- Lek med bokstaver og tall
- Lage dramatisering og fortellinger hvor barna selv er aktivt med
- Undre seg sammen med barna om det de er opptatt av, utvide og stimulere språket underveis
- Nettvett
- Rekke opp hånda
- Barna oppfordres til selvstendighet i garderoben, med veiledning av ansatte (velge hensiktsmessige klær)
- Voksne støtter barna i økende grad i å løse konflikter med andre barn

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Prosessmål trinn 1

- Barna er selvstendige i hverdagen.
- Barna er med på aktiviteter og leker som skaper kroppsbevissthet
- Barna er bevisste på kroppens funksjoner.
- Barna er bevisste på gode holdninger og har kunnskap om hygiene.
- Barna får kunnskap om hvor maten kommer fra.
- Barna opplever matglede samt får erfaring med gode vaner, holdninger og hygiene.
- Barna får mulighet til ro og hvile i løpet av dagen.
- Barna får sanseopplevelser og kroppslig lek tilpasset alder og funksjonsnivå både inne og ute.
- Måltidene er sunne
- Barna opplever aktive voksne
- Barna oppfordres til selvstendighet i hverdagen

Aktiviteter

- Prioritere tid og rom slik at barna kan gjøre ting selv
- Gymsalen, variert fysisk aktivitet
- Sanserommet, varierte sanseopplevelser
- Rutiner som sikrer god hygiene
- Lære å vaske hendene selv
- Dagsplan som sikrer barnas behov for hvile, lek og aktivitet
- Bruke uterommet for å få varierte fysiske erfaringer

Prosessmål trinn 2

- Barna er selvstendige i hverdagen.
- Barna er med på aktiviteter og leker som skaper kroppsbevissthet
- Barna er bevisste på kroppens funksjoner.
- Barna er bevisste på gode holdninger og har kunnskap om hygiene.
- Barna får kunnskap om hvor maten kommer fra.
- Barna opplever matglede samt får erfaring med gode vaner, holdninger og hygiene.
- Barna får mulighet til ro og hvile i løpet av dagen.
- Barna får sanseopplevelser og kroppslig lek tilpasset alder og funksjonsnivå både inne og ute.
- Måltidene er sunne.
- Barna opplever aktive voksne
- Barna oppfordres til selvstendighet i hverdagen

Aktiviteter

- Henry – førstehjelp for barn
- Barna kler på seg selv med hjelp fra voksne
- Barna hjelper til med å skjære opp f.eks. frukt og grønnsaker
- Så frø
- Samtaler om mat og helse ved måltidene
- Introdusere og utforske nye smaker og matretter
- Forsyne seg selv og tilberede egen mat
- Allsidig kroppslig erfaring gjennom lek og bevegelse
- Benevne kroppsdelene i hverdagssituasjoner
- MiniRøris

Prosessmål trinn 3

- Barna er selvstendige i hverdagen.
- Barna er med på aktiviteter og leker som skaper kroppsbevissthet
- Barna er bevisste på kroppens funksjoner.
- Barna er bevisste på gode holdninger og har kunnskap om hygiene.
- Barna får kunnskap om hvor maten kommer fra.
- Barna opplever matglede samt får erfaring med gode vaner, holdninger og hygiene.
- Barna får mulighet til ro og hvile i løpet av dagen.
- Barna får sanseopplevelser og kroppslig lek tilpasset alder og funksjonsnivå både inne og ute.
- Måltidene er sunne.
- Barna opplever aktive voksne
- Barna oppfordres til selvstendighet i hverdagen.
- Barna har kunnskap om kroppen, og respekt for andres kropp.

Aktiviteter

- Smøre brødskeive selv – motorikk, dele, sende, hjelpe
- Øve seg på å balansere matinntak, spise opp det de har begynt på og spise til de er mette
- Barna er delaktige i å forberede og rydde opp etter måltider
- Dans og sangleker
- Lære om egen kropp, hva den kan gjøre og hva som er bra for kroppen
- Lære om grenser for egen og andres kropp
- Tilrettelegge for rolige aktiviteter

Kunst, kultur og kreativitet

Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Prosessmål trinn 1

- Barna opplever og skaper kunstneriske og kulturelle uttrykk.
- Barna tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.
- Barna får kjennskap til ulike materialer, får brukt alle sansene gjennom hverdagen og varierte formingsaktiviteter.
- Barna får støtte i kreativ lek og aktiviteter.
- Barna får støtte i sine kreative prosesser.
- Barna deltar i barnehagens tradisjoner.

Aktiviteter

- Formingsaktiviteter etter årstid og merkedager
- Ulike materialer tilgjengelig (plastelina, maling, farger)
- Bruke naturmaterialer
- Bruke ulike materiale, utstyr,teknikk
- Tema-arbeid
- Musikk, dans, instrumenter
- Utkledningstøy tilgjengelig

Prosessmål trinn 2

- Barna har skaperglede og fantasi.
- Barna får erfaring med ulike materialer og flere teknikker.
- Barna bidrar og deltar i barnehagens tradisjoner
- Barna deltar på kulturuka
- Barna blir introdusert for mer avanserte bevegelsessanger og får mulighet til å leve seg inn i roller.
- Barna får erfaring med å kommunisere med visuelle uttrykk.
- Barna blir kjent med ulike kulturuttrykk.
- Barna bidrar aktivt i kulturforestilling i kulturuka.

Aktiviteter

- Ipad og Smartboard, Polyino
- Vekt på gjenbruk og naturmaterialer
- Rollelek
- Lage felles kunst til kulturforestillingen i kulturuka
- Lørenskog-sangen
- Presentere ulikt materiale, la barna selv bestemme hva det skal bli (ikke etter en mal)
- Barna tar bilder

Prosessmål trinn 3

- Det er hovedfokus på prosess og skaperglede i formingsaktiviteter.
- Barna uttrykker tanker og opplevelser ved hjelp av ulike teknikker og materialer.
- Barna oppmuntres i større grad til å ta ordet i grupper.
- Barna får kunnskap om eventyrenes plass i norsk kulturtradisjon.
- Barna får mer bakgrunnsstoff i forhold til de kulturuttrykkene de blir presentert for.
- Barna blir kjent med lokale kulturminner

Aktiviteter

- Formingsaktiviteter med utg.punkt i egne tanker og ideer
- Lage skulptur av gjenbruksmaterialer
- Lage eventyr
- Ekspedisjoner til kultursteder/aktiviteter i nærmiljøet

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Prosessmål trinn 1

- Barna får forskjellige naturopplevelser slik at de opplever naturen som arena for lek og læring.
- Barna forsker og eksperimenterer med teknologi og naturfenomener.
- Barna har begynnende forståelse for dyr og dyreliv i naturen.
- Barna blir introdusert for digitale verktøy.
- Barna får bruke sansene og opplever endringene i årstidene.
- Barna får en begynnende miljøbevissthet
- Barna leker med naturmateriell ute og inne.

Aktiviteter

- Turer i nærmiljøet med lek
- Ta med naturmateriale til bhg
- Respekt for naturen (maurtuer, ta med søppel hjem)
- Uforske småkryp
- Kildesortere
- Plante og så frø

Prosessmål trinn 2

- Barna får forskjellige naturopplevelser slik at de opplever naturen som arena for lek og læring.
- Barna forsker og eksperimenterer med teknologi og naturfenomener.
- Barna bruker digitale verktøy.
- Barna får bruke sansene og opplever endringene i årstidene.
- Barna er miljøbevisste
- Barna leker med naturmateriell ute og inne.
- Barna utforsker nærmiljøets mangfoldige plante- og dyreliv.
- Barna får erfaring med diverse redskaper.

Aktiviteter

- Sporsøk
- Se etter mønster ute
- Aktiv iakttagelse av dyr og planter
- Lage fuglemat
- Lære om blomster og trær
- Lek og forming med sand, vann, snø og is

Prosessmål trinn 3

- Barna får forskjellige naturopplevelser slik at de opplever naturen som arena for lek og læring.
- Barna forsker og eksperimenterer med teknologi og naturfenomener.
- Barna bruker digitale verktøy.
- Barna får bruke sansene og opplever endringene i årstidene.
- Barna er miljøbevisste
- Barna leker med naturmateriell ute og inne.
- Barna utforsker nærmiljøets mangfoldige plante- og dyreliv.
- Barna får erfaring med diverse redskaper.

Aktiviteter

- Samle inn materialer og lage noe av det vi har funnet i naturen
- Ta bilder med Ipad/telefon – bruke apper
- Barna skal få bruke måkeredskap, kost og ulike verktøy
- Bruke QRL-koder
- Bruke forskningsutstyr
- Lage insektshotell og insektfelle
- Bruke NAMIKK-permen
- Lage mat av noe vi finner i naturen

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Prosessmål trinn 1

- Barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning blir stimulert.
- Barna bruker kroppen og sansene for å utvikle sansene og romforståelse
- Barna får erfaring med å sortere og sammenligne gjennom lek og hverdagsaktiviteter.
- Barna leker med materiell og leker som gir erfaring med sortering, klassifisering og sammenligning.
- Barna får en begynnende forståelse for matematiske sammenhenger.

Aktiviteter

- Telle
- Se etter ulike former ute og inne
- Bruke naturmaterialer i lek og utforskning
- Sortere leker/klosser etter farge og størrelse
- Bilder på lekekassene, barn rydder med hjelp av voksne
- Bruke bøker, filmer, konkreter for å konkretisere mengde, antall, størrelse og form

Prosessmål trinn 2

- Barna får en begynnende forståelse for matematiske sammenhenger.
- Barna undrer seg, er nysgjerrige og motivert for problemløsning
- Barna bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- Barna får erfaring med å sortere og sammenligne gjennom lek og hverdagsaktiviteter.
- Barna leker med materiell og leker som gir erfaring med sortering, klassifisering og sammenligning.
- Barna bruker digitale verktøy.

Aktiviteter

- Ha tilgang til varierte spill og puslespill
- Synge sanger og bruke regler med tall
- Pappesker til lek
- Lage hus med teppe og annet
- Matematiske begrep i av- og påkledningssituasjonen
- Formlotto på tur, skilt o.l.
- Matlaging – måle og veie

Prosessmål trinn 3

- Barna har forståelse for matematiske sammenhenger.
- Barna undrer seg, er nysgjerrige og motivert for problemløsning
- Barna bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- Barna får erfaring med å sortere og sammenligne gjennom lek og hverdagsaktiviteter.
- Barna leker med materiell og leker som gir erfaring med sortering, klassifisering og sammenligning.
- Barna bruker digitale verktøy.

Aktiviteter

- Måle høyde, størst, mellom, minst, stor, liten
- Paradis, og andre regelleker, sykle, huske, løpe
- Barna tar bilder med Ipad/telefon
- NaMikk-permen

Etikk, religion og filosofi

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Prosessmål trinn 1

- Barna undrer seg over eksistensielle spørsmål.
- Barna får en begynnende forståelse for vennskap, toleranse og respekt for andre.
- Barna blir introdusert for opplevelser og tradisjoner knyttet til merkedager og høytider.
- Barna blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.
- Barna får muligheter til å utforske og lære i alle hverdagssituasjoner.
- Barna møter voksne som er engasjerte i samtalene med barna.

Aktiviteter

- Sang og musikk på ulike språk
- Markere tradisjonelle høytider for ulike land og religioner
- Morsmålsdagen
- Bruke aktuelle og digitale programmer og nettsider

Prosessmål trinn 2

- Barna undrer seg over eksistensielle spørsmål.
- Barna får en begynnende forståelse for vennskap, toleranse og respekt for andre.
- Barna blir introdusert for opplevelser og tradisjoner knyttet til merkedager og høytider.
- Barna blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.
- Barna får muligheter til å utforske og lære i alle hverdagssituasjoner.
- Barna møter voksne som er engasjerte i samtalene med barna.
- Styrke barnas tenkning om årsak virkning

Aktiviteter

- Markere FN-dagen
- Samtale om utvalgte menneskerettigheter
- Bruke IKT i søk og svar
- Påske- og juleverksted med tilhørende sanger
- Studere Naturens kretsløp

Prosessmål trinn 3

- Barna undrer seg over eksistensielle spørsmål.
- Barna får en begynnende forståelse for vennskap, toleranse og respekt for andre.
- Barna blir introdusert for opplevelser og tradisjoner knyttet til merkedager og høytider.
- Barna blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.
- Barna får muligheter til å utforske og lære i alle hverdagssituasjoner.
- Barna møter voksne som er engasjerte i samtalene med barna.
- Styrke barnas tenkning om årsak virkning.

Aktiviteter

- Følge opp samtaler om det barna selv tenker og tror
- Etiske regler, samtale og refleksjon
- Fokus på årsak-virkning (hva skjer hvis eller når...?)
- Nettvett
- Livsløpet

Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter. Personalet skal gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.

Prosessmål 1

- Barna blir kjent i sitt nærmiljø og lokalhistorie.
- Barna får en begynnende forståelse for demokrati og samfunn.
- Barna får erfaring med at egne og andres synspunkter og tanker er viktige.
- Barna medvirker i og utvikler tillit til deltakelse i egen hverdag.
- Barna får kjennskap til nasjonale minoriteter.
- Barna får begynnende kjennskap til menneskerettighetene.
- Barna øver på trygg ferdsel i trafikken.

Aktiviteter

- Bli kjent med barnehagens ute- og innemiljø
- Gå på oppdagelsesferd
- Samefokets nasjonaldag
- Morsmålsdagen
- Barnas familie, synliggjøres i bhg
- Gjøre barna oppmerksomme på andre barns synspunkt og behov

Prosessmål 2

- Barna blir kjent i sitt nærmiljø og lokalhistorie.
- Barna får en begynnende forståelse for demokrati og samfunn.
- Barna får erfaring med at egne og andres synspunkter og tanker er viktige.
- Barna medvirker i og utvikler tillit til deltakelse i egen hverdag.
- Barna får kjennskap til nasjonale minoriteter.
- Barna får begynnende kjennskap til menneskerettighetene.
- Barna øver på trygg ferdsel i trafikken.

Aktiviteter

- Besøke steder i nærmiljøet
- Bruke trygghetsregler i trafikken
- Trygg adferd v/vann
- Høre på hverandre/respektere ulikheter
- Fokus på vennskap og samfunnsansvar

Prosessmål 3

- Barna blir kjent i sitt nærmiljø og lokalhistorie.
- Barna får en begynnende forståelse for demokrati og samfunn.
- Barna får erfaring med at egne og andres synspunkter og tanker er viktige.
- Barna medvirker i og utvikler tillit til deltakelse i egen hverdag.
- Barna får kjennskap til nasjonale minoriteter.
- Barna får begynnende kjennskap til menneskerettighetene.
- Barna øver på trygg ferdsel i trafikken.

Aktiviteter

- Besøksdager på skolene
- Lørenskog-sangen
- Deltagelse Kulturuka og forballturnering
- Hvor bor vi?
- Vanntilvenning på Fjellhamar skole
- Bestemme selv over noe i barnehagens hverdag
- Samtale om noen utvalgte menneskerettigheter

Lørenskog
kommune

Lørenskog kommune

Hasselveien 6, Postboks 304, 1471 Lørenskog
Telefon: 67 93 40 00
postmottak@lorenskog.kommune.no
www.lorenskog.kommune.no